

NACIONALNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU

Agencija spodbuja
kakovost
visokega šolstva

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Predstavitvena brošura Nacionalne agencije Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

Izdala: Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem
šolstvu

Brošuro pripravili: Tatjana Debevec, Tatjana Horvat, mag. Dražen Šumiga

Prevod: Demijan, prevajanje, Marija Cukjati s.p.

Oblikovanje: STUDIO 22

Tisk: Tiskarna Littera Picta

Naklada: 600 izvodov

Ljubljana, januar 2013

Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu

Slovenska cesta 9
SI-1000 Ljubljana

T: +386 (0)1 400 5771

F: +386 (0)1 400 5779

info@nakvis.si
www.nakvis.si

k
a
k
o
v
o
s
t

PREDSTAVITEV

Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (agencija) je oseba javnega prava, ki jo je za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu ter za razvojno in svetovalno delo na tem področju ustanovila Republika Slovenija. Agencija je prevzela naloge Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo, delovati je začela 5. 3. 2010.

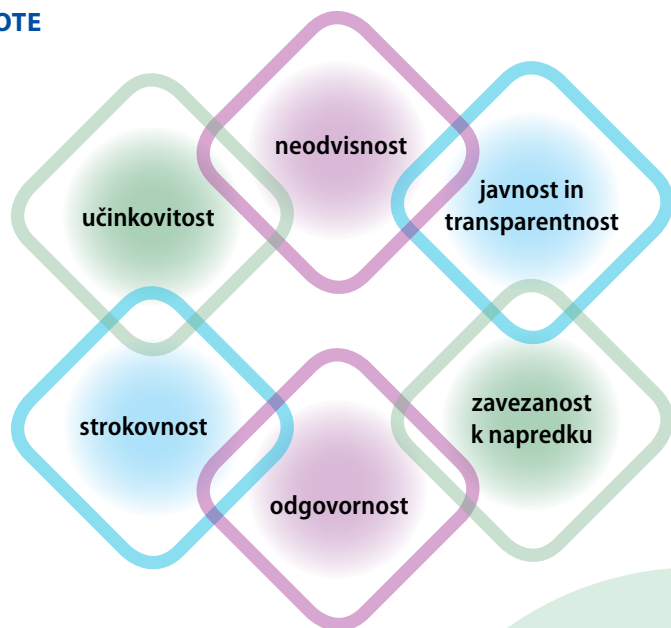
POSLANSTVO

Agencija skrbi za razvoj in delovanje sistema zagotavljanja kakovosti v slovenskem visokem šolstvu. Deluje vsebinsko in formalno odgovorno ter svetovalno do vseh deležnikov in udeležencev v terciarnem izobraževanju v skladu z evropskimi in svetovnimi smerni razvoja.

VIZIJA

Agencija bo s sistemom razvoja zagotavljanja kakovosti pripomogla k temu, da bo visoko šolstvo v Sloveniji izobraževalno in raziskovalno kakovostno, mednarodno prepoznavno, konkurenčno in enakovredno vključeno v svetovni visokošolski prostor.

VREDNOTE

STRATEŠKI CILJI

- razvoj in delovanje sistema zagotavljanja kakovosti;
- spremljanje napredka in utrjevanje kulture kakovosti visokega šolstva;
- umeščanje in prepoznavanje vloge, pomena in kakovosti delovanja agencije v javnosti;
- soustvarjanje in razvoj politike visokega šolstva na področju kakovosti;
- spodbujanje kakovosti transnacionalnega izobraževanja;
- vključitev agencije v mednarodna združenja (ENQA in EQAR);
- zagotavljanje visoko kakovostnih svetovalnih storitev agencije s strokovno usposobljenimi kadri.

ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI v visokem šolstvu pomeni celoto usmeritev, postopkov in praks, potrebnih za doseganje, ohranjanje in nenehno spodbujanje razvoja kakovosti visokošolskega sistema, visokošolskih zavodov in študijskih programov ter višjih strokovnih šol. Za notranje zagotavljanje kakovosti so odgovorni visokošolski zavodi in višje strokovne šole sami, pri zunanjem zagotavljanju kakovosti pa agencija deluje v skladu s Standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG).

V ospredju je skrb za kakovost slovenskega visokega šolstva, pa tudi vpetost v mednarodno okolje in sodelovanje z deležniki v njem, ob upoštevanju ESG. Agencija se zaveda, da kakovost ni le odgovornost tistih, ki izobražujejo, temveč je tesno povezana prav s kakovostnim delom agencije.

SAMOEVALVACIJA AGENCIJE

V skladu z ESG tudi agencija skrbi za svoj notranji sistem kakovosti, tako da v sodelovanju z deležniki presoja doseganje postavljenih ciljev, delovanje svojih organov in poslovanje, javno objavlja samoevalvacijska poročila ter najmanj vsakih pet let opravi zunanjo evalvacijo.

ORGANIZIRANOST IN VODENJE

Agencijo sestavljajo trije organi: svet agencije kot organ odločanja na prvi stopnji, pritožbena komisija kot organ odločanja na drugi stopnji ter direktor.

Svet agencije

je najvišji organ odločanja in šteje enajst članov; imenujejo jih vsi deležniki: tri rektorska konferenca, enega združenje samostojnih visokošolskih zavodov, enega združenje višjih strokovnih šol, dva študentska organizacija, enega združenja delodajalcev, enega sindikati v visokem šolstvu ter dva vlada.

Svet agencije:

- v sodelovanju z deležniki določi postopke in merila za zunanje evalvacije in akreditacije ter druga merila;
- odloča o akreditacijah visokošolskih zavodov in študijskih programov;
- sprejema mnenja o višjih strokovnih šolah;
- imenuje skupine strokovnjakov za akreditacije in zunanje evalvacije;
- določa pogoje, načine in oblike visokošolskega transnacionalnega izobraževanja;
- določa postopke in merila za notranje zagotavljanje kakovosti delovanja agencije ter zunanjo evalvacijo agencije skladno z ESG;
- imenuje in razrešuje direktorja agencije, člane pritožbene komisije ter opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

Člani sveta agencije delujejo strokovno, samostojno in neodvisno. Pri svojih odločitvah spoštujejo načela preprečevanja konflikta interesov in načela nepristranskosti.

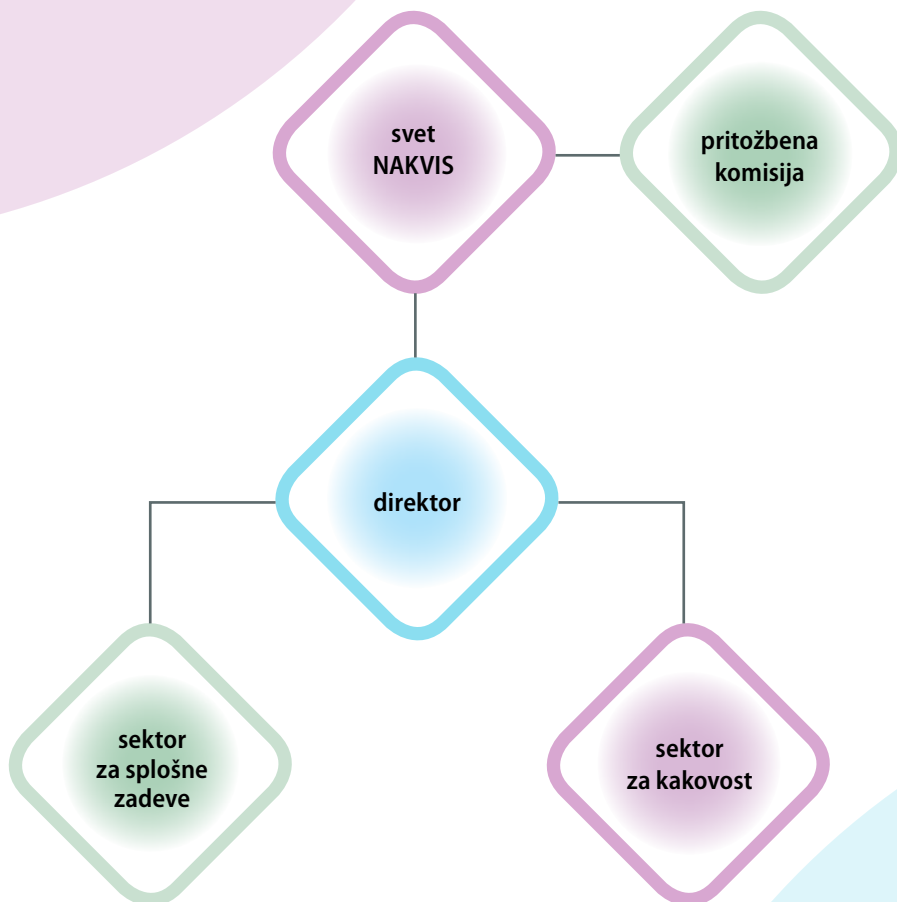
Direktor

predstavlja in zastopa agencijo, organizira in vodi delo in poslovanje agencije ter odloča o delovnopравnih pravicah zaposlenih. Skrbi za uresničevanje odločitev sveta agencije ter opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

Pritožbena komisija

odloča o pritožbah zoper odločitve sveta agencije v postopkih akreditacij visokošolskih zavodov in študijskih programov. Sestavljajo jo trije člani, vsak član ima svojega namestnika.

Organizacijska shema agencije

AKREDITACIJE IN ZUNANJE EVALVACIJE

Akreditacije in zunanje evalvacije spadajo v zunanji sistem zagotavljanja kakovosti visokega in višjega šolstva. So temeljna dejavnost agencije, po kateri se presoja kakovost visokošolskega zavoda kot celote, posameznega študijskega programa ali višje strokovne šole. Agencija ugotavlja, ali zavod oziroma šola izpolnjuje v zakonu in merilih agencije določene standarde. **Zunanji sistem zagotavljanja kakovosti temelji na notranjem sistemu zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda ali višje strokovne šole - samoevalvaciji.**

***AKREDITACIJA** je lahko prva ali podaljšana in se podeli za največ sedem let. Postopek akreditacije zajema samoevalvacijo, presojo in poročilo skupine strokovnjakov ter odločitev sveta agencije o podelitvi akreditacije. Ustanovitelj si mora pred sprejemom akta o ustanovitvi pridobiti odločbo o akreditaciji visokošolskega zavoda, z akreditacijo študijskega programa pa postanejo študijski programi javnoveljavni.*

Agencija presoja kakovost visokošolskega zavoda in višje strokovne šole po področjih:

- **vpetosti v okolje,**
- **delovanja zavoda ali šole,**
- **kadrov,**
- **študentov,**
- **materialnih pogojev in**
- **zagotavljanja kakovosti;**

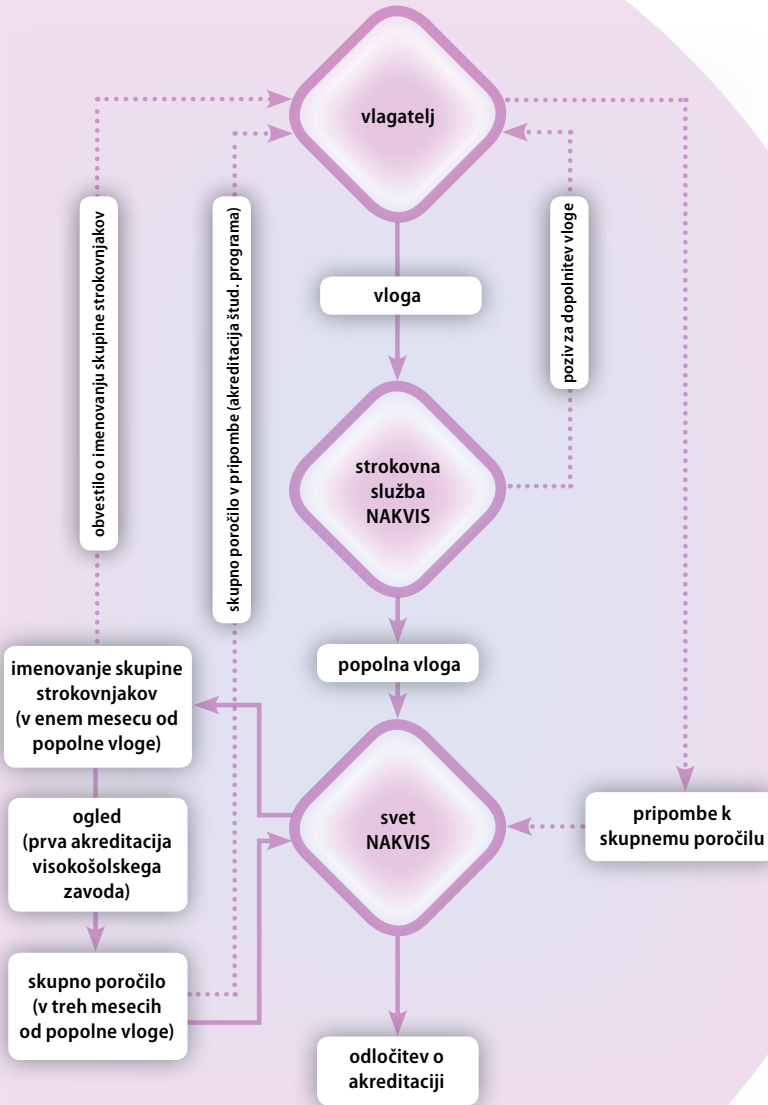
študijski program pa poleg naštetih še po:

- **potrebi po študijskem programu ter**
- **organizaciji in izvedbi izobraževanja.**

V akreditacijskih in evalvacijskih postopkih sodelujejo skupine **najmanj treh zunanjih strokovnjakov, od katerih je vsaj en član študent in vsaj en član tuji strokovnjak.**

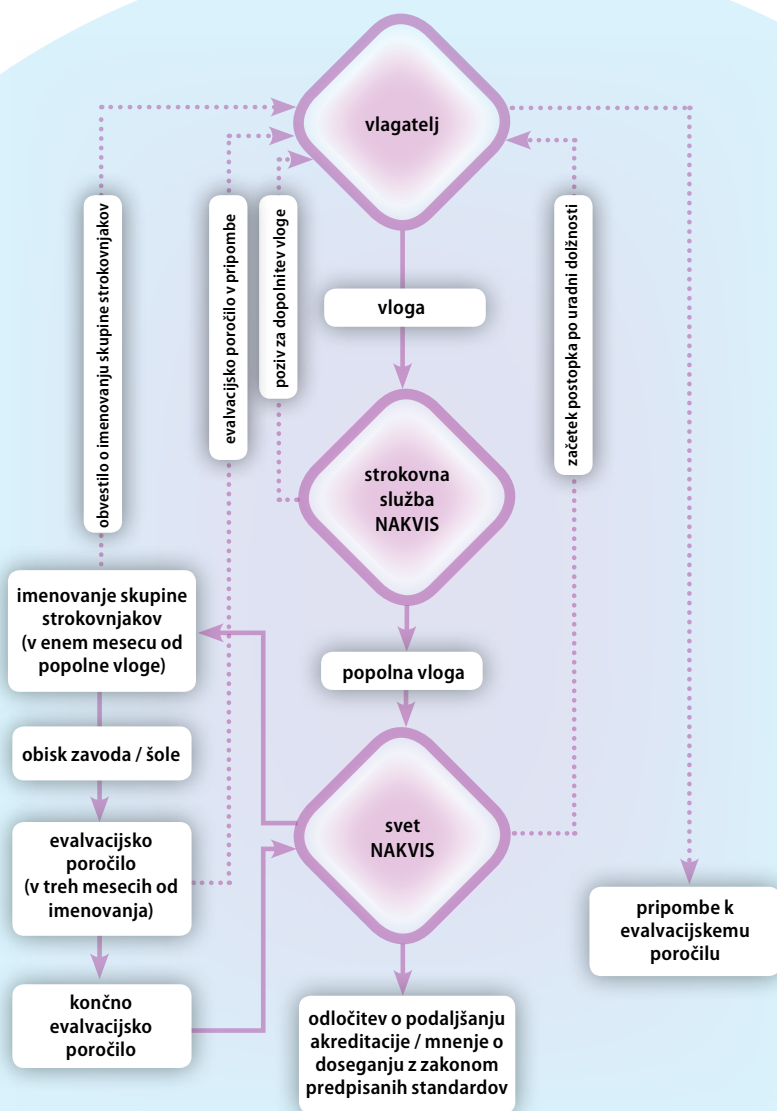
SAMOEVALVACIJA, ki jo opravlja visokošolski zavod ali višja strokovna šola, temelji na sistematičnem zbiranju, analiziranju in presojanju podatkov o pedagoški, znanstveno-raziskovalni oziroma umetniški in strokovni dejavnosti, izvajanju študijskih programov, študentih in diplomantih, mednarodnem sodelovanju in drugih dejavnostih zavoda ali šole. Na podlagi teh izsledkov zavodi in šole sprejmejo ukrepe za nadaljnji razvoj in izboljšanje kakovosti izvajanja študijskih programov in svojega dela v celoti. Samoevalvacijsko poročilo mora biti javno objavljeno.

POSTOPEK PRVE AKREDITACIJE

POSTOPEK PODALJŠANJA AKREDITACIJE IN ZUNANJA EVALVACIJA

Zunanja evalvacija v visokem šolstvu je pogoj za podaljšanje akreditacije, v višjem pa pogoj za izdajo mnenja o doseganju predpisanih standardov. Samoevalvacijsko poročilo zavoda ali šole je eden od bistvenih virov za ugotavljanje in presojanje stanja ter za odločanje sveta agencije.

ZUNANJA EVALVACIJA pomeni celostno presojo kakovosti visokošolskega zavoda, študijskega programa ali višje strokovne šole. Zanja je značilen obvezen evalvacijski obisk skupine strokovnjakov, na katerem ugotavlja napredek in razvoj od zadnje akreditacije oziroma evalvacije. V visokem šolstvu je del postopka za podaljšanje akreditacije, v višjem pa je samostojen postopek.

IZREDNA EVALVACIJA je postopek zunanje evalvacije, ki ga začne agencija, kadar gre za upravičen sum večjih kršitev pri delovanju visokošolskega zavoda, višje strokovne šole ali izvajanju študijskega programa. Izredna evalvacija se opravi po enakem postopku kot zunanja evalvacija in konča z odločitvijo sveta agencije o podaljšanju akreditacije oziroma z mnenjem o doseganju predpisanih standardov.

SODELOVANJE Z DELEŽNIKI V SLOVENSKEM IN EVROPSKEM VISOKOŠOLSKEM PROSTORU

Visokošolski zavodi in višje strokovne šole

Agencija v skladu z dogovorjenimi standardi in merili spodbuja razvoj kulture kakovosti na visokošolskih zavodih in višjih strokovnih šolah ter jim svetuje pri vzpostavljanju, vzdrževanju in izboljševanju notranjega sistema kakovosti – samoevalvacije zavoda in šole.

Študenti

Študenti sodelujejo v skupinah strokovnjakov pri akreditacijah in zunanjih evalvacijah ter imajo dva predstavnika med člani sveta agencije. Njihovo sodelovanje je izredno pomembno zaradi izboljševanja izobraževanja, študijskih programov, predvsem pa doseganja učnih izidov in kompetenc, ki jih študenti oziroma diplomanti potrebujejo za aktivno vpetost v družbo.

Strokovnjaki z različnih področij

V akreditacijskih in evalvacijskih postopkih poleg študentov obvezno sodelujejo tako domači kot tuji strokovnjaki. Agencija vodi register domačih strokovnjakov, zanje organizira periodična izobraževanja in posvete ter sodeluje s tujimi agencijami za kakovost oziroma strokovnjaki (do sedaj predvsem iz Hrvaške, Avstrije, Nemčije, Madžarske, Španije, Velike Britanije, Nizozemske, Francije, Češke in Bolgarije).

Mednarodno sodelovanje

Agencija je polnopravna članica v Evropskem konzorciju za akreditacijo (ECA Consortium) ter Srednje- in vzhodnoevropskega združenja agencij za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (CEENQA). Organizaciji sta pridruženi članici Evropskega združenja za zagotavljanje kakovosti (ENQA). Sodeluje še z drugimi tujimi agencijami, ki so članice ENQA in vpisane v evropski register agencij (EQAR). Dejavná je pri različnih skupnih projektih, presojah skupnih študijskih programov, izmenjavi strokovnjakov, organizacijah posvetov o kakovosti v visokem in višjem šolstvu in izmenjavi dobrih praks. V tem obdobju je ključni cilj včlanitev v ENQA in vpis v EQAR.

Sodelovanje z javnostjo

Agencija javno objavlja merila in druge predpise ter odločitve sveta agencije o akreditacijah in zunanjih evalvacijah. Redno vodi in javno objavlja evidence o akreditacijah študijskih programov in visokošolskih zavodov, načrt za podaljšanje akreditacij ter načrt in evidenco zunanjih evalvacij višjih strokovnih šol, poročila o svojem delu, odzive na aktualna dogajanja idr.